

MAVILÁG

POLITIKAI NAPILAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Regina Maria (v. Deák Fe-
renc-u. 11.) Telefon szám: 6—39.
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
félre 300 lej, negyedévre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldre
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 lej,
vastagabb betűvel . . . 4 lej.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Klerikális párt

alakulásáról adnak hírt a román la-
pok. Ez a párt már régebben leve-
gőben lóg, s ha most lecsapódik, a
konkordátum aktualitásának köszön-
hető. Arra hivatkoznak legalább is
a párt jövődő vezérei, hogy meg-
 kell védeni a román keleti egyház
szuverén érdekeit a kisebbségi egy-
házi törekvésekkel szemben. Ez
azonban csak ürügy, hiszen tudva-
levő, hogy a konkordátummal meny-
nyire elégedetlen éppen a kisebbsé-
gi közvélemény. Semmi olyat nem
tartalmaz a konkordátum, amely
okot adna a keleti egyházpolitiká-
soknak a védekezésre. Sőt, inkább
a konkordátum intézkedései éppen
a kisebbségi érdekeket fenyegetik.

Tudni kell, hogy a román társa-
dalom és az ő egyháza valóban
bensőn összeforrottak egymással. A
húsvét megünneplésének problémája
körül kitört harc is azt bizonyította,
hogy az ilyen tisztára egyházi kér-
dések a legáltalánosabb érdeklődést
tudják kiváltani a román társada-
lomból. Az egyház szerepe, befo-
lyása lényegesen nagyobb Romá-
niában, mint bárhol. Az államélet
szorosan együtt halad az egyházi
élettel. Az állampolitika irányító
faktorai között az egyház egyike a
leghatalmasabbaknak.

Ha tehát az egyház befolyása a
politikai életre amúgy is hatalmas,
akkor nem látszik indokoltnak sem-
milyen szempontból egy klerikális
pártnak az életrehívása. Ez a párt
szükségképpen csak a többi egy-
házakkal szemben állhatna politikai
akcióiban. Egyfelől mélyebben bele-
vinné az egyházat a napolitikába,
ami egyházi szempontból is aligha
kívánatos, másfelől pedig a többi
romániai egyházak és a keleti egy-
ház között oly szükséges és kívá-
natos nyugalmat bonthatná meg. A
parlamentben többszáz tagja foglal
helyet a román klérusnak, akik ed-
dig is mindent megtettek egyházuk
politikai érdekeinek megvédelmezé-
sére. Nem indokolható tehát sem-
mivel az a gondolat, hogy a jelen-
legi pártkeretek megbontásával egy-
új, klerikális pártba vonják össze a
klérus tagjait, olyan pártba, amely-
nek vezető szempontjai, működése-
nek és programjának hangsúlya,
klerikális érdekeken legyen.

A klerikálisoknak ez a megmoz-
dulása azonban mindenesetre fel
kell vessen egy kérdést: vajjon a
haladó, szabadságra törő szellemi
áramlatok teljesen közömbösök-e
egy ilyenirányú akcióval szemben?
Mindenkinek joga van politikai ak-
cióra s ezért a klerikálisok joga
sem vitatható el arra, hogy politikai
pártban akarják érdekeiket kép-
viselni. Am ebben a megvilágítás-
ban még inkább feltűnik az a hiány,
hogy nálunk az osztályok válaszfal-
jai felett álló független szellemi
törekvések mily passzív alétságban
vannak a különböző politikai szek-
ták egyre jobban előretörő monopol-
törekvéseivel szemben. Talán a kle-
rikális megmozdulás kissé fel fogja
rázni azokat, akik intellektuális ér-
tékek vezető szerepét volnának hi-
vatva képviselni a társadalom éle-
tében.

Maniu Gyula a zsidó- kérdésről nyilatkozott

(Bukarest.) Jacob Landau, az
amerikai „Ita” sajtóügynökség igaz-
gatója, Bukarestbe érkezett. Az
amerikai újságíró Maniu miniszter-
elnök kihallgatáson fogadta és ér-
dekes nyilatkozatot adott számára
a romániai zsidókérdésről.

—Arra a kérdésre, hogy a minisz-
terelnök a zsidókat nemzeti kisebbsé-
ségnek vagy felekezetnek tekinti,
Maniu kijelentette, hogy

**ennek a kérdésnek eldöntése a
zsidóságra vár.**

A készülő kisebbségi törvény parla-
menti tárgyalása előtt ankétot rendez-
nek erre vonatkozólag, ekkor meghall-
gatják úgy a cionisták véleményét,
mint azok véleményét, akik sze-
rint a zsidóság nem nemzeti, ha-
nem vallási kisebbség.

— Annyi bizonyos — mondotta
a miniszterelnök —, ha a zsidók
nem bírnak majd megegyezni ab-
ban a kérdésben, hogy kisebbségi
felekezet vagy nemzeti kisebbség-
hez tartozóknak tartják magukat,

**legjobb volna a zsidókra külön
határozatot hozni és biztosítani
számukra mindazon előnyöket, ame-
lyeket a többi népkisebbségi cso-
portok számára megállapítanak.**

A zsidó iskolák ügyére vonatkozólag
Maniu kijelentette, hogy a kor-
mány az esetben,

**ha a zsidók felekezeti iskolákat
akarnak létesíteni, semmi akadályt
nem gördít elébe**

és a kisebbségi iskolák számára ki-
fizetendő 25 millió lejes államse-
gély egy részét a zsidó iskolák
kapják. A nyilatkozat további so-
rán a miniszterelnök a következő-
ket mondotta:

— Különös csodálattal adózom
annak az értékes munkának, me-
lyet a zsidóság az ország fejlesz-
tése érdekében fejt ki. A zsidók
komoly és munkás elem és

**gazdasági csoportjuk Románia éle-
tére különös fontossággal bír.**

A cionizmus iránt, melynek célja
egy Palesztinában megteremtendő
zsidó nemzeti otthon, különös szim-
pátiával viseltetem.

A miniszterelnök azzal fejezte be
az érdekes nyilatkozatot, hogy a
jelenlegi kormány Romániában a
törvényesség és a demokrácia érá-
ját inaugurálja és ebben az érában
a zsidók, valamint az ország többi
népei teljes szabadságban élhetnek.

Szivenlőtte magát Buzdugan régens sofförje, mert gazdája autóját összetörte

(Bukarest.) Buzdugan régens szom-
baton este feleségével együtt autón
sétára indult a sosszéra. A Hipod-
rom környékén a régens feleségé-
vel együtt kiszállott az autóból és
a sofförnek azt az utasítást adta,
hogy az Arc de Triumfnál várja
meg őket. A sofför nagy sebesség-
gel rohant a jelzett cél felé és a
gazdasági főiskola előtt egy szeke-
ret ki akart kerülni, miközben autója
egy fának nekiszaladt és a koci
hátsó része összetört.

A sofför, aki tettének követke-
zvényeitől megrémült, revolvért rán-
tott és mellébe lőtt. A golyó át-
ütötte a sofför szívé és megölte a
szerencsétlen embert. Mikor az ese-
tet a régens tudomására hozták, a
legnagyobb megdöbbenéssel vette
tudomásul, hogy a sofför egy olyan
balesetért dobta el magától az éle-
tét, melyről egyáltalán nem tehe-
tett és amelyért még meg sem szidta
volna.

A kolozsvári ipartestület székházavató ünnepsége

(Kolozsvár.) Bensőséges ünnep
székhelye volt tegnap a kolozsvári
ipartestület új székháza, amelyet
vasárnap délelőtt avattak fel ünne-
pélyes keretek között, nagyszámu
közönség jelenlétében.

A székházavató ünnepséget Mol-
dovan Anton ipartestületi elnök nyi-
totta meg, ki rövid beszéddel üd-
vözölte a megjelenteket. Az elnöki
megnyitó után a szépen feldiszitett

diszteremben kezdetét vették az egy-
házi szertartások és a görög keleti
egyház nevében Cusea Lőrinc, a
görög katolikus egyház nevében
V. Panlea, a református egyház ne-
vében Vásárhelyi János és a zsidó
egyház nevében dr. Eisler Mátyás
szentelték fel az ipartestület szé-
kházát.

A nagyszámu közönség, kiknek
sorában ott láttuk Hatiegan Emilt,

a képviselőház alelnökét, Negrutiu
János szenátor iparkamarai elnököt,
Pop Sever alelnököt, dr. Hatiegan
Simon rendőrprefektust, Batar tá-
bornokot, Caciula iparkamarai főtít-
kárt, dr. Rusu és Vargha városi
főtisztviselőket, Peptea Jakabot, az
Ugir igazgatóját, figyelemmel hall-
gatták végig Moldovan Anton elő-
adását az ipartestület történetéről,
amelyet magyar nyelven Réthy Ká-
roly ipartestületi alelnök ismertetett.
Az ünnepély további során Joan
Viciu iparügyi felügyelő, Gherman
alispán, dr. Pop, Batar tábornok,
Rusu főszámvevő és Hatiegan Emil
buzdították az iparosokat békés
együttműködésre. Az iparosok
névében Ghili Gheorghe és Jakner
József beszéltek.

A székházavatót bankett követte.

Kiűritik a Rajna-vidéket

(Madrid.) A Herald szerint július vé-
gén a német, francia és angol külügy-
miniszterek Badenban összeülnek, hogy
a Rajna-vidék kiűritését megtárgyalják.

Kéjgyilkosság áldozata lett a vonaton egy fiatal lány

(Berlin.) A porosz főváros rend-
őrségét egy borzalmas bűntény tartja
izgalomban. Vasárnap délből a köz-
uti vasut Friedrichstrasse-i állomá-
sán az utasok az egyik másod-
osztályu fülkében egy borzalmasan
megcsontított fiatal leány hulláját
találták meg.

Az esetről jelentést tettek a rend-
őrségnek, amely a nyomozás során
megállapította, hogy a gyilkos irtó-
zatos tettét az alatt a tíz perc alatt
követte el, amíg a vonat az Alexan-
der Platz-i állomástól a Friedrich-
strasse-ra érkezett. A berlini közön-
ség az igen olcsó közuti vasutnak
a harmadosztályu kocsijait szokta
rendszerint igénybe venni és így a
gyilkos zavartalanul hajtott a végre
tettét.

Az áldozat személyazonosságát
nem sikerült még eddig megállapítani.

Megalakult a kolozsvári keres- kedők önszegélyezési és temet- kezési egyesülete

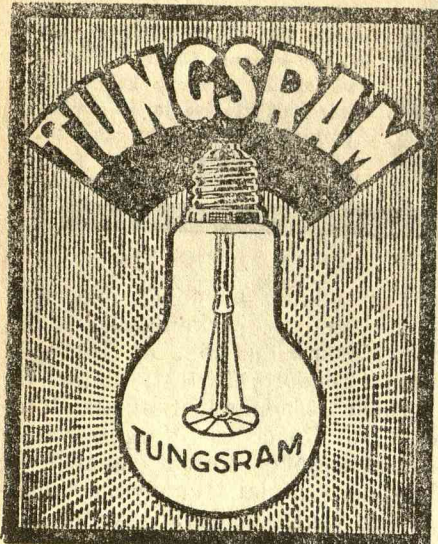
(Kolozsvár.) A Sfatul Negustoresce
kolozsvári szekciója vasárnapi köz-
gyűlése elmaradt, mert a tagok nem
jelentek meg a kellő számban, hogy
az ülés határozatképes legyen. A
közgyűlést azért június 23-ára ha-
lasztották.

A gyűlésen megjelentek szóvá-
tették a Tuffli Richárd ellen irá-
nyuló sajtótámadásokat és Gombos
Benő indítványára bizalmat szavaz-
tak Tuffli elnöknek.

Ugyancsak vasárnap délelőttre
volt kitűzve a kolozsvári kereske-
dők önszegélyező és temetkezési egye-
sületének alakuló közgyűlése is. Ez
a mozgalom, mely Somogyi Miksa
alelnök kezdeményezésére jött létre,
nagy érdeklődést váltott ki a keres-
kedőtársadalomban és a kolozsvári
kereskedők elitje jelent meg az
egyesület alakuló közgyűlésén. Az
egyesület tisztikarát jövő vasárnap
választják meg.

Koprol
csokoládéhashajtó

Ma van Hevesi Piroska növendékeinek modern estélye. Hétfőn — június 10-én — este fél 9 órakor a kath. gimnázium dísztermében tartja a kiváló művész növendékei ezidei utolsó hangversenyét. 12 modern szerzőnek itt még nem hallott műveit mutatják be a növendékek.

A Román Opera balett-karának csütörtöki vizsgálódását, tekintettel a nagy sikerre, kedd este megismétlik. Az estélyt ismét a kiváló mester, Penescu kisasszony rendezi. A táncszámokat Gajzágó Nusi zongoraművész kíséri. Az estély kiemelkedő számait Gedelein Ilonka, Paneth Etel, Osváth Klári, Singer Terezi és Wojticzky Elvira nyújtják.

Tordai Magyar Iparos Egylet ötvenéves jubileumát június elején tartja meg. Farkas Miklós ügyvezető elnök minden előkészületet megtett, hogy a tordai iparosok ezen jubiláris ünnepélye az egyesület szép múltjának és jó nevének megfelelő ünnepségek keretében tartassék meg.

A Róm. Kath. Egyházi Zeneiskola évvégi hangversenyei során f. hó 13-án (este 8-kor) a főtéri nagyteltemplomban előadja: *Pergolese* híres „Stabat Mater”-jét és *Mozart* „Missa brevis”-ét. Mindkét mű szólóénekekre, kórus és zenekarra van írva. Ugyancsak f. hó 9-én és 16-án az iskola az Egyházközség nagyteltemplomban 2 „növendék-hangversenyt” rendez fél 12 órai kezdettel.

Orvosi hír. Dr. Bródy Andor fogorvos, rendelőjét áthelyezte Calea Reg. Ferdinand 30. szám alá. (Székely-palota).

Apróhirdetések

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vasárnap betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. **Állást keresők féláron hirdethetnek.** — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Zálogházi árverés lesz most június 10-ikén. Az árverezés napján ujtani nem lehet. Cluj, Calea Victoriei 25. szám alatt.

Eladó nagy fiókos alvódivány és heverődivány. Moșilor 40.

Egy teljesen berendezett liszt és termény üzlet a Széchenyi-téren más elfoglaltság miatt azonnal átadó. Érdeklődj: Magazin de făină și cereale P. M. Viteazul No. 13.

Zálogházban most hétfőn árverés. Ujtani csak szombat estig lehet. Calea Victoriei 25. alatt.

Üzlet és irodahelységek kiadók Moskovits & Compn. Főpostával szemben.

Gazdaságpolitika egy főtéri trafikban

Nyolvszázalékkal csökkent a dohányfogyasztás az áremelés óta - Negyedóránál nem jön vevő a trafikba - Leszoknak a dohányzásról és szüzdohány után kufának a nikotin fívei

(Kolozsvár.) Ha valaki tanulmányozni akarja a kormány gazdasági politikáját, elég, ha bemegy egy — trafikba.

Az mindegy, hogy melyik debite tutunba lép be és az is mindegy, hogy hol. A belépés időpontját délutáni 3 órára teszem. Ilyenkor mennek a hivatalba és a délutáni munkába az emberek és így, ebben az időtájtban van a legnagyobb forgalom a trafikokban. Amelyeknek küszöbére lépek, az éppen olyan, mint a többi a Főtéren. Forgalmas, jólmenő üzlet. Olykor két sor vevő is áll a pult előtt.

Illetve csak állt. Néhány nappal ezelőtt. Amikor még nem sujtotta fejbe a polgárságot a második számú dohányáremelés. Mert ma?.. Ma délután 3 óra tájtban így fest a kép:

A kisasszony egy divatlapra szórakozik, a tulajdonos pedig komplikált számításokkal van elfoglalva. Az egyedüli idegen én vagyok és én se cigarettáért jöttem ezuttal, hanem riportért. Épp ezért le is ülök és nézem az órát a lankasztó csendben és rájövök, hogy nemsokára egy negyedórája itt ülök és

egy negyedóra alatt sem jött be egyetlen vevő a dohánylőzsébe.

— Mi történt itt, kérem? — kérdezem. — Hol a régi forgalom? Sztrájkolnak a dohányosok?

— Mi történt... mi történt?!... — legyint elkeseredetten a tulajdonos. — Hát mi történhetett volna? Fel-emelték az árakat.

Az emelés óta 60—80 százalékkal csökkent a forgalom a trafikokban.

— Aki eddig 20 Nationalt vagy Marasestit vett, most tizet vásárol, vagy — semmit. Nem mintha leszokna a dohányzásról. Dehogy. Felkutat rokont vagy ismerőst, akinek van összeköttetése a dohánytermelőkkel és szüzdohányt vesz

magának. Aki Functionárt vett eddig, az rátér az olcsóbb Nationalra és így tovább. Tény az, hogy pl. én, aki eddig egy-egy dohányosztáskor 75.000 lej értékű árut hoztattam, ma már csak 24.000 lej értékű árut rendelek, mert nem fog.

Számítása fölé hajlik, leír egy pár numerust, összead, kivon, szoroz, oszt, azután ezeket mondja:

— Kimutatható, hogy az államnak minimálisan 20 százalékal kevesebb a bevétele a felemelt árak mellé, mintha változatlanul hagyta volna a cigarettáárakat.

A számok stimmelnek. És érthető is a dolog. Melyik kishivatalnoknak van módjában, hogy pl. a „Dame”-ért egy lejt adjon és ha naponta csak husz darabot sziv el ebből a kis vékonyságból, havonta több mint 600 lejjel terhelje meg költségvetését.

De a számok másról is beszélnek. Azt is elmondják, hogy a kormány az első trafikáremelés óta 240 millióval kevesebbet szedett be a dohányjövdelemből, mint annak előtte. Ebből ugye logikusan az következne, hogy leszállítják a trafikárakat? Hogy eltűnjön a 240 milliós deficit.

Es mi történt?... Ujból emeltek.

...Mondom: ha az ember tanulmányozni akarja a kormány gazdasági politikáját, jól teszi, ha egy ilyen szép júniusi délutánon bemegy a trafikba. Amit ott lát, az épp elég. Talán sok is.

Olaszországból kiutasítják a külföldi betegeket

(Róma.) A reggel mai száma szerint az olasz egészségügyi miniszter elrendelte, hogy az olasz fürdőhelyekről kiutasítják a külföldi betegeket 24 órán belül. A rendelet indoklása az, hogy Olaszország nem akar Európa betegágya lenni. A rendelet a szállodások és sanatórium-tulajdonosok körében óriási riadalmat keltett.

Kolozsvár egyetlen déli lapja a

MAI VILÁG

Kitűnő bel- és külföldi hírszolgálat
óriási olvasótábort biztosít számára.

A legjobb hirdetési organum!

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI IRODA HIR

A Magyar Színház bucsuelőadás. A hét pénteki estélyén véget ér az idei színházi évad. Az utolsó né előadást azzal akarja a színház emlékeztetessé tenni, hogy példánul, ugynevezett mozihelyárral tartja meg. Vagyis mind a né előadás alkalmával 50 lej a le drágább jegy, a földszinten a zse lye első sorában is. Kedden éj előadásaként a legmulatságosabb risi bohózat-ujdonság, a Zebra rül színre. Az előadás háromnegy 11 órakor kezdődik. Okvetlenül né meg a Zebra-t, aki jól akar n latni, aki olcsó pénzért két és órára felejtetni akarja napi go jait, buját-baját.

Szerdán este 9 órakor az évad nagy sláger-ujdonsága, az A ris rózsája kerül színre a Ma Gizi, Miklóssy Margit és Stoll B bucsujával, s ugyancsak nagy olcsó mozihelyárral.

Csütörtök este 9 órakor: Tabé Géza óriási hatása Kolozsvári bá utána pedig Biró Lajos 4 felvonás izgalmas drámája, a Boszorkányt kerül színre. Ennek az előadásn a keretében bucsuzik Laczkó Ará Petrőczy Alice, Székelyhidy Adri ne, Janovics Jenő dr. (aki a vi gálóbíró érdekes szerepét játsz Balázs Samu, Tóth Elek, Hoy Ferenc, Kemény László, Mészár Béla, Olasz Lajos, Lantos Béla. E az előadást is nagyon olcsó m helyárral tartják meg. A sze utolsó előadása péntek este 9 ó kor lesz, amikor Molnár Fere Testőr-jét adják, a címszerep Táray Ferenc vendégjátékával s Poór Lili és Mihályffy László b csuföllépésével. Ezt az utolsó elő adást is nagyon olcsó helyárral (50, 40, 30, 20 és 10 lej) tartj meg. Mind a négy bucsu-esté meg lehet már a jegyeket váltani.

A Szenvedély. (Greta Garbo na filmujdonsága.) Soha még olyan deklódés nem volt filmujdonsá iránt, mint most a Szenvedély elő adásait megelőző. Olyan torlód van a pénztár előtt egész nap, ho a Magyar Színház igazgatósága nak látta a filmet prolongálni. Esz rint a Szenvedély nemcsak ma, h fön (5, 7 és 9 órakor), hanem ke den is három előadásban ker színre, vagyis 5, 7 és 9 órak Ezenkívül még szerdán, csütörtö kön és pénteken is vetítik a Sze vedély-t, de ezeken a napokon m csak két előadás lesz: 5 és 7 ó kor. Nem kell tehát senkinek se törnie magát a jegyért, a jövő bármelyik napján is láthatja a Sze vedély-t.

HETI MŰSOR

Kedden este 10 3/4-kor: A zebra.) Éjjeli előadás. Párisi bohózat-ujdonság. Nagy olcsó mozi-helyárral. Helyárral: 50, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám: 412.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA
Hétfőn: 5-kor, 7-kor és 9-kor: A szenvedély. (Greta Garboval. 30, 20 és 10 lej helyárral.)

A legjobban informált közgazdasági lapok

Vagyont kereshet, ha rendszeresen olvassa.

Consum
Rumänischer Lloyd

Nagyarányu utlevélpanama ügyében folyik a vizsgálat a kolozsvári rendőrségen

Állítólag sok millióval károsították meg az államot az utlevelek bélyegilletékénél

(Kolozsvár.) Vajda Sándor belügyminiszterhez nemrégiben bizalmas feljelentés érkezett, hogy

a kolozsvári rendőrségnél nagyarányu utlevélpanamát követtek el.

A feljelentés szerint a panamát egyes alárendelt közegek követték el, akik az utlevelek kiállításával voltak megbízva. A feljelentő tudni vélte, hogy a panamát úgy követték el, hogy az új utlevelek kiállításakor beszédett régi utlevelekről leszedték a bélyegeket és a régi utlevelekről lenyalt bélyegeket az új utlevelekre ragasztották fel az utlevél kiállításával megbízott hivatalnokok és a bélyegek árát készpénzben vették el a féltől és a pénzt pedig zsebrerakták.

A régi utlevelekről leszedett bélyegekkel üzött manipulációt évekig folytatták

a régi rezsim alatt, amíg egy szemfüles ember észrevette és a rezsimváltás után megtette a feljelentést a tettesek ellen.

A belügyminiszter a feljelentés alapján elrendelte a vizsgálatot, melynek lefolytatásával dr. Felecan közigazgatási vezérfelügyelőt bízták meg.

Dr. Felecan már napok óta folytatja a vizsgálatot a kolozsvári rendőrségen, azonban a vizsgálat eredményéről még semmit nem közöltek a sajtóval.

A lapok munkatársai, mikor az illetékesekhez fordultak felvilágosításokért, azzal utasították el őket, hogy a nyomozás érdekében nem lehet még az ügyben felvilágosítást adni.

A vizsgálat során számos kolozsvári polgárt — kik az utóbbi években utlevelet váltottak — beidézték a rendőrségre és kihallgatták őket arra vonatkozólag, hogy bélyegben, vagy készpénzben rótták le az utlevélilletéket.

A kihallgatásra beidéztettek, akiknek semmi közük sincs az esetleges visszaélést elkövető alantas rendőri közeg machinációihoz, arról panaszkodnak, hogy a vizsgálatot vezető dr. Felecan közigazgatási

vezérfelügyelő nem a legudvariasabb módon viselkedett velük szemben.

A vizsgálat még folyik és nem

Ünnepélyes keretek között nyílt meg a romániai reformátusok kolozsvári zsinata

(Kolozsvár.) A romániai magyar református egyház első zsinatja Kolozsváron vasárnap nyílt meg ünnepélyes keretek között. A zsinat iránt, mely az egyház legnagyobb aktusa, rendkívüli érdeklődés nyilatkozott meg az egész országban.

A megválasztott zsinati atyákon kívül a papság és a hívek köréből igen sokan jelentek meg. A kultuszminisztert a vármegyei prefektus képviselte.

Az ünnepélyes aktuson egyébként résztvettek a testvéregyházak és a magyar intézmények képviselői is.

A zsinat megnyitását ünnepélyes istentisztelet előzte meg a kolozsvári belvárosi templomban, amely vasárnap délelőtt 10 órakor vette kezdetét. A 14. pontból álló istentisztelet felében a szolgálatot Sullyok István, a királyhágomelléki

tudni, hogy mi igaz az alantas rendőrközegek által elkövetett panamából és mi nem, mert a felvilágosítást megtagadták a sajtótól. Annyi azonban bizonyos, hogy akár igaz, akár nem, a vizsgálat érdekében beidézték polgárokkal, kiknek végeredményben semmi közük nincs a panamához, nem lehet és nem szabad olyan modorban beszélni, mint azt a vizsgálat lefolytatására kiküldött közigazgatási vezérfelügyelő tette.

egyházkerület püspöke végezte, illetve vezette. A második részt pedig Makkai Sándor dr., az erdélyi egyházkerület püspöke. A zsinatot üdvözlő küldöttségek az istentisztelet után fél 12 órakor a református kollégium dísztermében megnyílt első ülésen jelentek meg.

Délután 6 órai kezdettel a speieri protestáció négyszázéves fordulóját ünnepelték meg magas műsorú templomi ünnepély keretében, amely szintén a Farkas-utcai templomban zajlott le, délután 6 órai kezdettel. Az emlékbeszédet Csernák Béla nagyváradi lelkész, a királyhágomelléki egyházkerület főjegyzője tartotta. P. Boross Irén, Útő Mária kísérete mellett Händel Largóját énekelte. Reményik Sándor verse után pedig Mendelssohn: Angyalok karát énekelte a Magyar Koncertatórium énekkara.

A tordai gyepmester a város közepén sülyeszti az Aranyos-folyóba a pócegödrök ürülékét

Az elmúlt évben két ember halt meg a gyepmester gondatlanságából

(Torda.) Tordát éppen a közepén szeli ketté az Aranyos-folyó. A város főutcájával szemben egy monumentális vashid emelkedik. Ez a hid, azt mondhatnók, hogy a legforgalmasabb helye a városnak, naponta száz és száz jármű halad rajta keresztül. Ezen a helyen már száz évvel ezelőtt építették a városi tanács egy fahidat és a hid mellett, a vízben áll egy vízmérő a következő felirással:

„Mikor ezt ellepi, félj!”

Van a hidnak még egy verses felirata, amely az utazókhöz rigmusokat énekel a haragos habokról. Alant erről is megemlékezünk.

Száz év alatt a habok már réggen elsodorták az ócska fahidat és ma szép vashid emelkedik a helyén. A technika eme nagyszerű alkotása mellett eltörpül az a mély gondatlanság, amelyet a városi tanács a városi polgársággal szem-

ben, éppen ezen vashid mellett, naponta elkövet.

A város pócegödreit tisztító gyepmester esténként hordószámra sülyeszti ide a klosetek ürülékét, ami kilométer távolságban fertőzi meg a levegőt, jóllehet, közvetlenül a hid lábától nyulik fel az Aranyos mentén a sétater és feljebb a strandfürdő.

A szennyes hullámok a legijeszőbb betegségek baktériumait viszik a fürdőző közönség közé, s nem egyszer véres rongyokat és üvegcserépeket sodornak magukkal.

Az elmúlt évben az üvegcserépek megsebeztek egy idősebb embert és egy gyermeket és mindketten tetanusban pusztultak el.

A tordai polgárság már több ízben kísérletet tett a botrányos állapot megszüntetésére és a tanács adott is ki utasítást, de senki sem ellenőrizte annak végrehajtását. Ma egy interimár bizottság kezében van Torda város irányítása. A polgárság ezen bizottságot is felkereste panaszával és nem tudunk róla, hogy a bizottság adott-e ki tiltó utasítást. Annyi azonban bizonyos, hogy a gyepmester vigan folytatja még ma is üzemeltet. Minden este megjelennek a telt kocsi az Aranyos partján, a sétater és a strandfürdő közelében és a pecérek megtöltik a folyót a kloakák sarával.

Furcsa gunnyal nevet fel ilyenkor az a százéves öreg verses felirat ott a víz fölött, mely ekképpen szól:

„Épült eme hid, itt helyben, Tordán, a tudás gyönyörűségére.

Bámuld utazó az emberi ész remek alkotását,

Melyen a mormoló habok tehetetlenül megtörnek és száguldanak a végtelenbe.”

Vajjon, kinek van ereje itt a hid alatt csodálni az emberi ész gyönyörű alkotását, amikor megszédül az emberi gonoszság csimborasszójától, melyben valóban tehetetlenül törnek meg a mormoló habok és száguldanak ama türelem határáig, ameddig a tordai polgárság engedékenységéig, de amint a jelek mutatják, ez már nem tarthat sokáig.

MIELŐTT AUTOMOBILT VÁSÁROLNA

saját érdekében próbálja ki a legújabb, világhírű 520. Fiat autóbilt. Legelőnyösebb fizetési feltételek. Állandó nagy raktár: Blaga Emil r.-t.-nál Cluj.

Megkezdődött a

nagy végeladás

BLATT

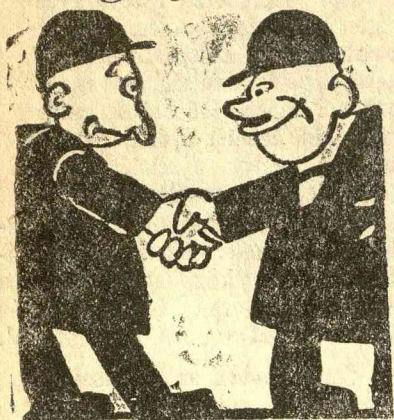
harisnya kötött áruházában

Siessen ezen ritka kedvező alkalmat felhasználni, hogy prima minőségű árut eddig nem létező olcsó árban vásároljon. Árukészlet egy tételben is eladó

Üzletberendezés eladó!

BLATT, FŐTÉR 13. SZÁM

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, mi hallatszik az emberevő cigányok tárgyalásáról?

— Most már vallanak. Az elnök például megkérdezte az egyik vádlottat:

„Na és azt mond most meg te Janó, hát volt szíved megölni azt a fiatal fiút egy darab kenyérért?”

„Hát instálom, — mondta Janó, — egy darab itt, egy darab ott...”

— Mondja Pancser ur, mit szólnak hozzá a kormánybuktató harcra indító liberálisok és avarescánusok ahhoz, hogy a kormány elvben 25 millió lejt utalt ki a kisebbségi iskolák számára?

— Megmondhatom magának azt is. A gazdag Kohn halálóságán feküdt és végrendeletet csinált.

„A jiuárvaháznak hagyok tízmilliót, — diktálja, — a vakok intézetének ötmilliót, a szentegyletnek nyolcmilliót.”

„Mi van ezzel a Kohnnal, — jegyezte meg egy jelenlévő, — egész életében zsugori volt és most mennyit ad jótékony célra.”

„Könnyű neki, — adta meg valaki a választ, — most nem a magáéból ad, hanem az örökösökéből.”

— Egyben azt hiszem, mégis tévednek a kormánybuktatók.

— Miben?

— Az előjélek szerint a kormány még az örökösökéből sem ad.

— Mondja Pancser ur, hogyan van az, hogy a liberális pártban Bratianu Vintila és Argetoianu között fennálló ellentéteket nem lehet elintézni?

— Mert egy kis fogalomzavar is közbejárt.

— Hogyan lehet ellentéteknél fogalomzavar?

— Figyeljen ide: A tanító az ellentétekről magyaráz. Felszólítja az egyik gyereket:

„Mi a szép ellentéte?”

„Csunya”, — feleli a gyerek.

A másik fiútól megkérdi:

„Mi a világosság ellentéte?”

„Sötétség”, — hangzik a válasz.

„Mi a szabad ellentéte?” — kérdi tovább a tanító.

A gyerekek hallgatnak. Egyszerre csak felnyújtja a kezét Móriska.

„Na?” — fordul hozzá a tanító.

„Foglalt!” — vágja ki Móriska.

— Szóval úgy gondolja, hogy mikor Bratianu Vintila azt állítja, hogy a liberális töké a külföldi tőkéből nincs befolyásolva és szabad, akkor Argetoianu azon a véleményen van, hogy ennek az ellentéte igaz és a liberális töké a külföldtől foglalt?

— Ebben maradunk.

SPORTVILÁG

A kolozsvári Biró Lajos (KAC) román rekorddal győzött a budapesti nemzetközi versenyen

(Budapest.) A MAC nemzetközi atlétikai versenyének külföldi indulója Biró Lajos (KAC) volt, aki teljes mértékben beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Biró multheti rekordjánál is jobb eredménnyel, 372 centiméterrel győzött a rudugrásban. Eredménye Középeurópa legjobb rudugrójává tette, aki előtt

a további fejlődés lehetőségei állnak. A Biró után következő Király 360 centiméterrel lett második, míg Karlovits helyezetlen maradt.

A négyszer 800 méteres stafétában a MAC csapata: Szabó, Gyulai, Belloni és Bejczy 8 perc 12/6 másodperces eredménnyel országos rekordot állítottak fel.

A Hungária pontot vesztett a Bocskayval szemben

A magyar profiligá eredményei

Budapest. Bocskay—Hungária 3:3 (2:2). Mint előrelátható volt, a bajnokságra törő Hungáriának rendkívül elkeseredett küzdelmet kellett vívnia őszi legyőzőjével. A Bocskay beigazolta, hogy méltán megérdemli előkelő negyedik helyezését. Az első félidőben már 2:0-ra vezet a debreceni csapat Teleky és Keviczky góljaival, amikor Sebesnek és Jecknek sikerül egyenlitenie. A második félidőben 1. percben újból a Bocskay vezet Vincze góljával, Kalmár egyenlít. A Hungária most fölénybe kerül, de Skvarek a megítelt tizenegyest előlvi. — A Hungáriának most hátralévő ellenfeleit, a Sabariát és a 33-ast kell megvernie, hogy a bajnokság győztese lehessen.

Újpest—III. kerület 3:0 (3:0).

Kispest—Nemzeti 4:1 (2:1).

Megkezdődtek a Haggibbor-serleg mérkőzései

Izgalmas küzdelmek a kolozsvári tennisz-csapatok között

Vasárnap délelőtt megkezdődött a kolozsvári tennisz-egyletek körmérkőzése a Haggibbor remekműve serlegéért. Az első napon a következő három mérkőzés jutott befejezéshez:

Tennis Club—Romania 7:0.

Universitatea—Romania 5:2.

KAC—Tennis Club 4:3.

Függőben maradt a Haggibbor—KAC mérkőzés 3:2 állással a Haggibbor javára. A versenyeket a jövő vasárnap folytatják.

A KKASE országos torna- és atlétikai versenye a fejlődés biztató jeleit mutatta

A KKASE országos versenye is lezajlott. Sportszempontról a sikert az indulók jelentékeny száma jelenteti és ennek alapján remélhető, hogy a jövő években újból fejlődésnek fog indulni az utóbbi időben annyira stagnált atlétikánk. Erkölszi szempontból a szépségű közönség volna a siker, ha ezt nem a futballmeccsnek tulajdonítanók. A vendég Jiu, Tövekvés, Kereszturi AC, Olimpia, NTK, Dacia versenyzőinek indulása remélni engedi, hogy ezentul szorosabb lesz az érintkezés Kolozsvár és a többi erdélyi sportcentrum között. A KKASE az érdem, hogy ezt az összeköttetést meg tudta valósítani, — első sorban Schuster Viktor ügyvezető alelnöke, valamint az agilis rendezőgárdáé, amely ha nem is zökkenő nélkül, mégis gyorsan és pontosan bonyolította le a gyakran unalmas versenyszámokat. Ez az unalom az egyetlen hibája a versenynek. Rendezőegyletünk figyelmébe ajánljuk, hogy ezentul élénkebb programról gondoskodjanak, ha azt akarják, hogy közönségük legyen.

Az atlétikai verseny unalmán a tornaszámok sokat javítottak. A

rendező egyesület itt azután teljesen precíz munkát végzett, úgy a szabványoknál (László Gyula tanár), valamint a szertornán, amely a legszebb tapsokat aratta.

A verseny technikai eredményei az említettek után nem fontosak. A legjobb időket a vendég Jiu közép- és hosszútávutói érték el (Szilágyi és Márton), valamint az U 400-as futója, Kappler, a többi szám eredménye viszonylag is gyenge. De ez nem baj, a sok verseny majd meghozza ebben a tekintetben is az eredményességet.

A marosvásárhelyi bajnok nem jelent meg a kerületi döntőmérkőzésen

(Kolozsvár.) A vasárnap délutánra kitűzött Romania—Mures kerületi bajnoki döntőmérkőzés elmaradt. A Muresről szállongó hírek beigazolták és a vásárhelyi csapat fumi-gyála a kolozsvári kerület határázatát, odahaza maradt. A szövetségre hármlík, hogy megfelelő retorzióval éljen a renitens Mures ellen, mi csak megállapítjuk, hogy Vásárhely saját vermébe esett bele.

A vásárhelyiek szavazatai terem-tették meg a futballszakosztályt, tehát annak határozatait elsősorban saját maguknak kell tulajdonítaniok. Ettől eltekintve, nem is olyan méltánytalan a Mures követelése, hogy játsszák már egyszer Vásárhelyen is a döntőt, — de ebből most már csak jövőre lehet valami. Egyelőre, illetve jögerősen a Romania a kolozsvári kerület bajnoka, mert Suciu kapitány, a kiváló brassói bíró, az előírt idő letelte után a Romania javára fujta le a meccset. (Itt említjük meg, hogy a Romania a legutolsó csütörtökön délután 6 órakor is megjelent a pályán, hogy az Universitateával játsszék, amelynek erről semmi fogalma sem lévén, vizsgára trenirozott és így a bajnok-csapat az U elleni 2 pontot is elkönyvelte magának.)

Suciu kapitány és a megjelent szépségű közönség tiszteletére egy többé-kevésbé komolytalan mérkőzést tartottak ezután, amelyet a Romania könnyen nyert meg, javuló formát mutatva, egy a CFR, KMSC, RMS játékosaiól összeállított alkalmi kombinált ellen. Nemes, Cipcean, Huniade, Novac és Deheleanu lötték a gólokat ezen a mérkőzésen, melynek második félideje egyébként csak 30 percig tartott.

Vidéki eredmények

Arad. TMTE—AMTE 2:1 (1:0). Biró: Burdan. Szotta jubileuma. Góllövők: Löwenfeld, Zárda, illetve Ladányi.

Temesvár. TAC—AAC 2:2 (0:0). Biró: Marcinkiewicz. A TAC góljait Klein és Pop, az AAC-ét Kemény (2) lötte.

Kadima—Freidorf 1:0 (0:0). Osztályozó mérkőzés, amelynek eredménye alapján a Kadima megmaradt az első osztályban.

Nagyvárad. Gyapjúipar (Temesvár)—Crisana 5:1 (4:1). Biró: Csillag.

Brassó. Soim—LAR 3:2 (2:1). Olimpia—Coltea 2:2 (1:1).

IAR komb.—Brasovia komb. 4:1 (3:0).

Gyulafehérvár. Sodronyipar—Unirea 5:2 (2:2). Góllövők: Maksay, Cenan, Ciungan I. és II., Marosán.

Torda. KAC—TSC 3:3 (2:1).

Szamosújvár. Hakoah—Sparta 5:3 (1:1). A dési csapat a Haggibbor több játékosát vendégszerepeltette s ezzel magyarázható nagy győzelme. Értesülésünk szerint a désiak dicsősége nem fog sokáig tartani, mert a szövetség letiltja a Hakoah mérkőzéseit, mert nem affiliált csapat.

A magyar kardbajnokság

(Budapest.) A magyar kardbajnokságot Rády nyerte meg. Peteschauer második, Gombos harmadik lett.

Bécsi football-eredmények

Rapid—Slovan 5:2 (2:1). A Rapid ezzel megszerezte a bajnokságot. Sportklub—Hertha 6:0 (2:0). Nicholson—Floridsdorf 4:2 (2:2).

Felelős szerkesztő: WOJTCZKY-KELEMEN GYULA

Minden hétfőn olvashatja a budapesti

A Reggel